

Iii, tum generationem, tum Spiritus SS. processionem, non raro, in activam atque passivam dispesci: Illa ipsa tamen, vel actio vel passio, non secundum rem subsumi debet, seu physicè; sed secundum nostrum saltem concipiendi modum, seu grammaticè. Generari enim, non sensu, sed verbo saltem passivo, enuntiatur de Filio, tanquam principii producentis termino: sicuti Magnif. Kromeyer. in *Theol. Pos. Pol. Part. I. Artic. II. θεσ. 14.* nec non Clariss. Stratmann. *Qvæst. Academ. Part. I. Cap. VI. qvæst. 14.* observant accuratissime. Cum enim, sine omni prorsus naturæ alteratione, & subalternatione, sine omni dependentia, processio subsistat divina; non poterit, in simplicissima Trinitatis unitate, absqve luculenta mutationis absurditate, agens realiter, & patiens admitti. Qvocircò, ad hæc coram respicientes, Græcæ Ecclesiæ Patres, διὰ τὸ αἴωνας τῆς γεννήσεως λόγου salutare maluerunt Filium; referente illud ex Fulgentio, Reverendo maximè Gerardo, in *Disput. super dict. Job. I §. 7.* Sicuti, nec aliam verè mentem, divinæ ille originis Encomiastes habuit, quām, ut pneumatico illo λόγῳ termino, cùm ineffabilem, tum impatibilem & intelligibilem emanationem declararet.

§. XXIII.

Cæterum, dum perhanc λόγος emanationem singularissimam, divina minimè patibilis exponitur processio; neutriquam eo ipso, Filii vel æqvivoca vel metaphorica afferitur generatio; sed id intenditur solummodo; ut in transcendentí divinæ processioñis mysterio, à generatione omni materiali & mutabili, sensus & sermo avertatur carnalis. Humana enim non raro ratio, divinæ generationis opponitur mysterio: prout hoc ipsum copiose non minus quam nervosè Excellent. deducit Meissnerus in politiss. *Δογματολογίας Tractatu*, nec non Maxim. Reverend. Chemnitius, in *Harmon. Evangel. ad Cap. I. Johann.* Potest verò Filius, esse & dici χαράκτηρ τῆς θεοτόπεως των αὐτέων, ut nihil λόγος vel denominatio, vel emanatio obstat. Eadem enim secunda persona, ut Magnif. Kromeyer. *Part. I. Theol. Posit. Pol. Art. II. θεσ. 14.* definit, quatenus tanquam Paternæ mentis procedit conceptus, vocatur λόγος: ut vero ex suæ processionis virtute, in similitudinem procedit naturæ, *Filius insignitur univocus, ac unigenitus.* Quam verè autem & propriè, est Patris Filius, tam verè etiam, & propriè, à Patre aeterno est genitus.